

Η Μαρία Μοντεσσόρι επί τω έργω.

ΤΑ ΦΡΕΣΚΑ

ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΕΝΤΑΞΗΣ ΤΟΥ 11^{ΟΥ} ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ

Μαρία Μοντεσσόρι:
Συμβουλές για γονείς.*

// Μαρία Γουδέλη:
Χαρακτηριστικές Αντιθέσεις.**

τ. 144 29-05-2017

Η Μαρία Μοντεσσόρι ήταν Ιταλίδα παιδαγωγός. Επινόησε το μοντεσσोरιανό παιδαγωγικό σύστημα, γνωστό και ως «μοντεσσोरιανή μέθοδος», πρωτοπόρα για την εποχή του και εξακολουθεί να εφαρμόζεται και σήμερα σε αρκετά σχολεία, τα επονομαζόμενα «μοντεσσोरιανά» ή «μοντεσσोरιανές σχολές».

Η επιτυχία της μεθόδου της **αναστάτωσε τον παιδαγωγικό κόσμο διεθνώς**. Ακόμα και παιδιά με χαμηλό δείκτη νοημοσύνης, έμπαιναν σιγά-σιγά στις κανονικές τάξεις του σχολείου, καθώς απελευθερωνόταν το πνεύμα και η ψυχή τους. Γι' αυτό μερικοί άνθρωποι, ακόμη και επιστήμονες, συνέδεσαν το όνομά της με τα παιδιά με μαθησιακές δυσκολίες. Η Μαρία Μοντεσσόρι όμως ασχολήθηκε κατά βάση σε όλη τη ζωή της με όλα τα παιδιά, ανεξαρτήτως δείκτη νοημοσύνης ή μαθησιακής ικανότητας, και ίδρυσε σχολές σε πολλά κράτη για να εκπαιδεύεται προσωπικό στη χρησιμοποίηση του παιδαγωγικού υλικού αυτού, αλλά κυρίως στην κατανόηση της φιλοσοφίας της μεθόδου της, γιατί δίδαξε πως αυτό είναι το πρώτο θέμα για την επιτυχία.

Ο σεβασμός στην προσωπικότητα του παιδιού είναι η πρώτη αρχή της μεθόδου, και έπειτα η ελευθερία που θα βγει από την πειθαρχία.

1. Τα παιδιά μαθαίνουν από το περιβάλλον τους.
2. Όταν ένα παιδί δέχεται συχνά κριτική, μαθαίνει να κατακρίνει τους άλλους.
3. Όταν ένα παιδί επαινείται συχνά, μαθαίνει να εκτιμά τους άλλους.
4. Όταν ένα παιδί αντιμετωπίζεται εχθρικά, θα μάθει να τσακώνεται.
5. Αν είστε ειλικρινείς με το παιδί σας, θα μάθει τη σημασία της ευθύτητας.
6. Αν κοροϊδεύετε συχνά το παιδί σας, θα γίνει ντροπαλό.
7. Όταν ένα παιδί νιώθει ασφαλές, μαθαίνει να εμπιστεύεται τους ανθρώπους.
8. Αν κάνετε συχνά το παιδί σας να νιώθει ντροπή, θα μάθει να νιώθει πάντα ενοχές.
9. Αν σε ένα παιδί δίνεται συχνά ενθάρρυνση, θα μάθει να έχει υψηλή αυτοπεποίθηση.
10. Αν είμαστε δεκτικοί με ένα παιδί, θα μάθει να έχει υπομονή.
11. Αν είμαστε υποστηρικτικοί με το παιδί, θα είναι σίγουρο για τον εαυτό του.
12. Αν ένα παιδί ζει σε ένα περιβάλλον φιλίας και νιώθει ότι οι άλλοι το χρειάζονται, θα μάθει πώς να βρίσκει την αγάπη.
13. Ποτέ μη μιλάτε άσχημα για ένα παιδί, είτε σας ακούει είτε όχι.
14. Επικεντρωθείτε στο να θρέψετε το καλό που υπάρχει μέσα σε κάθε παιδί. Με αυτόν τον τρόπο δεν θα υπάρχει χώρος για το κακό.
15. Πάντα να το ακούτε και πάντα να απαντάτε στις ερωτήσεις του παιδιού ή σε αυτά που σας ζητά, όταν έρχεται σε εσάς.
16. Να σέβεστε το παιδί, ακόμα κι όταν κάνει ένα λάθος. Έτσι θα μπορέσει πιο γρήγορα να το διορθώσει.
17. Πάντα να είστε έτοιμοι να βοηθήσετε ένα παιδί που σας το ζητά, και να κάνετε στην άκρη όταν έχει βρει ό,τι χρειάζεται.
18. Να βοηθάτε ένα παιδί να αποκτά ικανότητες από μικρό. Αυτό μπορεί να γίνει μόνο αν εξασφαλίσετε ότι ο κόσμος που το περιβάλλει είναι γεμάτος με τρυφερότητα, ειρήνη και αγάπη.
19. Πάντα να δείχνετε τους καλούς σας τρόπους στο παιδί. Δείξτε του πώς να γίνει όσο καλύτερο γίνεται.

*Πηγή: <http://www.bovary.gr/health-diary/5722/oi-19-entoles-tis-paidagogoy-maria-montessori-gia-na-ginoyme-kalyteroi-goneis>

*Το άρθρο αυτό πρότεινε η κυρία Λίλη Κωσταντίνου καθηγήτρια Αγγλικής

Η Μαρία Γουδέλη, Πρωτοπόρος Παιδαγωγός και μαθήτρια της Μοντεσσόρι, ιδρύτρια της αυθεντικής πρώτης Μοντεσσोरιανής Σχολής Αθηνών, στο βιβλίο της «Το παιδί κι Εμείς», το 1989, αντιπαραθέτει:

α) Στο παραδοσιακό σχολείο (π.σ.) το κέντρο είναι ο δάσκαλος με τη δυνατή, επιβλητική και αυστηρή φωνή του. Κάπου-κάπου ακούγεται μια δειλή φωνή ενός μαθητή που λέει το μάθημά του.

Στο μοντεσσोरιανό σχολείο (μ.σ.) το κέντρο είναι τα παιδιά. Όταν χρειάζεται κάπου-κάπου μια σιγανή και απαλή φωνή του δασκάλου δίνει κάποια επεξήγηση.

β) Στο π.σ. η γνώση προσφέρεται από το δάσκαλο και από μελέτη που πρέπει να κάνει το παιδί στο σπίτι του.

Στο μ.σ. η μάθηση γίνεται από τα παιδιά με τη βοήθεια ειδικού παιδαγωγικού υλικού (Αυτοαγωγή). Δε χρειάζεται σπιτική βοήθεια.

γ) Στο π.σ. υπάρχει έδρα, πίνακας, θρανία το ένα πίσω από το άλλο και άδειοι τοίχοι. (Για να μην αποσπάται η προσοχή των μαθητών από τα λόγια του δασκάλου!)

Στο μ.σ. η τάξη γίνεται ένα ευχάριστο δωμάτιο με εικόνες στους τοίχους, λουλούδια, γλάστρες.

δ) Στο π.σ. ο δάσκαλος πιστεύει πως διορθώνει και παιδαγωγεί τα παιδιά με τη δύναμη της επιβολής και την αυστηρότητα. πιστεύει ότι το παιδί διορθώνεται με την τιμωρία.

Το μ.σ. πιστεύει πως για κάθε κακή εκδήλωση δε φταίει το παιδί και μπορεί να θεραπευθεί με την ηρεμία, την κατανόηση και τη σωστή δράση του παιδιού.

ε) Στο π.σ. υπάρχει πάντα μία, έστω και κρυμμένη αντιπάθεια προς το λεγόμενο κακό, οκνηρό, άτακτο, κακότροπο παιδί.

Στο μ.σ. η συμπάθεια αποκλείει στα δύσκολα παιδιά, που την έχουν περισσότερη ανάγκη.

στ) Το π.σ. τιμωρεί, μαλώνει τα δύσκολα παιδιά.

Το μ.σ. πιστεύει πως η τιμωρία φέρνει καταστροφικά αποτελέσματα, όσο μικρή κι απαλή κι αν είναι. Απομακρύνει ψυχικά το παιδί.

ζ) Στο π.σ. δεν επιτρέπουν την κίνηση, την αλλαγή θέσης, τη βοήθεια μεταξύ τους, τη συνεννόηση των παιδιών, με όσο σιγανή φωνή κι αν γίνεται.

Στο μ.σ. επιτρέπεται η πειθαρχημένη, λογική κίνηση των παιδιών που ομαλοποιεί ψυχικά και καλλιεργεί το πνεύμα.

η) Το π.σ. διδάσκει από καθέδρας, καλλιεργεί τη μνήμη και την αποστήθιση και ελέγχει τις γνώσεις των παιδιών.

Το μ.σ. δίνει ευκαιρίες για δράση και καλλιεργεί με αυτόν τον τρόπο ικανότητες και δυνατότητες κρίσης που συμβαδίζουν πάντα με την ψυχική ηρεμία. Δε καλλιεργεί απομνημονεύσεις.

θ) Το π.σ. αξιολογεί τις γνώσεις των παιδιών, με βαθμούς, ελέγχους, συγκρίσεις, επαίνους και διακρίσεις.

Το μ.σ. δεν χρειάζεται εξωτερικά κίνητρα για να δράσουν, να προοδεύσουν, να αποκτήσουν γνώσεις και ικανότητες. Αρκεί στα παιδιά η εσωτερική ικανοποίηση για κάθε καινούρια κατάκτηση και πρόοδο.

ι) Το π.σ. είναι το σχολείο του μόχθου και της κουραστικής προσπάθειας, της αναμονής για ξεκούραση.

Το μ.σ. είναι το σχολείο της χαράς, της αγάπης, της χωρίς κούραση δράσης και προόδου.

ια) Το π.σ. είναι το σχολείο της στατικότητας, των υποχρεώσεων ακόμα και για σπιτική εργασία

Το μ.σ. είναι σχολείο της ευελιξίας, της επιστημονικής πρόοδου και της προσωπικής ικανοποίησης.

**Πηγή: Μ. Γουδέλη, 1989, Το παιδί κι εμείς, εκδ. Μοντεσσोर. Σχολής, σ.60-61